

Openbare vergadering van donderdag 28 november 2024

- Aanwezig:** Peter PLESSERS, voorzitter gemeenteraad
Bart LAEREMANS, burgemeester
Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, schepenen
Manon BAS, Eddie BOELENS, William DE BOECK, Koen DEHAENE, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Jean DEWIT, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Stef GROSJEAN, Brigitte JANSSENS, Katrien LE ROY, Katleen ORINX, Luk RAEKELBOOM, Vincent VAN ACHTER, Gerlant VAN BERLAER, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Elke WOUTERS, gemeenteraadsleden
Muriel VAN SCHEL, algemeen directeur
- Verontschuldigd:** Isabel GAISBAUER, Patricia SEGERS, Chris SELLESLAGH, gemeenteraadsleden
- Afwezig:** /

HEMELWATER- EN DROOGTEPLAN - GOEDKEURING

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:
Artikel 40 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Blue Deal, in het bijzonder prioritair werkpunt 1.8 dat stelt dat een gemeente na 2024 enkel nog toegang heeft tot watergerelateerde subsidies als zij beschikt over een voldoende ambitieus hemelwater- en droogteplan (WEBSITE).
- Blauwdruk Opmaak Hemelwater- en droogteplan, beschikbaar op de website van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (WEBSITE).
- Plan van aanpak voor het "Hemelwater- en droogteplan Grimbergen" van RioPact.
- Verwerking van de opmerkingen op het (voor)ontwerp van het hemelwater- en droogteplan (Excel-bestand).
- Inhoudelijke aanpassingen t.o.v. voorontwerp, in het geel gemarkeerd.
- Hemelwater- en droogteplan, BIJLAGE 1-3, versie november 2024.
- Besluit van de gemeenteraad van 24 juni 2016 om een RioPact-overeenkomst af te sluiten met De Watergroep wat betreft de module 'Inventarisatie van het rioleringsstelsel'.
- Besluit van de gemeenteraad van 29 september 2022 om de geactualiseerde bijlage aan de overeenkomst RioPact goed te keuren.
- Besluit van het college van burgemeester en schepenen van 3 oktober 2022 om akkoord te gaan, in toepassing van de beslissing van de gemeenteraad van 29 september 2022, met het voorgestelde plan van aanpak en offerte voor de opmaak van een hemelwater- en droogteplan via RioPact, Vooruitgangstraat 189 te 1030 Brussel, voor een geraamd bedrag €116.523,70 incl. btw.

- Besluit van het college van burgemeester en schepenen van 20 februari 2023 m.b.t. de kennisname van het uitstel van de opstart van de opdracht tot december 2023.
- Besluit van het college van burgemeester en schepenen van 5 februari 2024 om kennis te nemen van de verslagen van de intakevergadering en stakeholdersvergadering m.b.t. het hemelwater- en droogteplan.
- Besluit van het college van burgemeester en schepenen van 18 november 2024 om kennis te nemen van het hemelwater- en droogteplan en dit ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad.
- Besluit van de gemeenteraadscommissie infrastructuur van 21 oktober 2024 om kennis te nemen van de toelichting over het hemelwater- en droogteplan.

De beslissing houdt rekening met volgende adviezen:

- Opmerkingen van Natuurpunt Grimbergen van 22 oktober 2024 en 2 november 2024 over het hemelwater- en droogteplan.
- Opmerkingen van de milieuraad van 17 oktober 2024 over het hemelwater- en droogteplan. (DOSSIERSTUK)
- Opmerkingen van de provincie Vlaams-Brabant - dienst Waterlopen van 24 oktober 2024 over het hemelwater- en droogteplan.
- Opmerkingen van de provincie Vlaams-Brabant - erosiecoördinator van 7 oktober 2024 over het hemelwater- en droogteplan.
- Opmerkingen van De Vlaamse Waterweg van 22 oktober 2024 over het hemelwater- en droogteplan. (DOSSIERSTUK)
- Opmerkingen van de Vlaamse Landmaatschappij van 29 oktober 2024 over het hemelwater- en droogteplan.
- Met de opmerkingen van het Regionaal Landschap Brabantse Kouters van 8 november 2024 kon geen rekening gehouden worden gelet op de laattijdige indiening.

De beslissing kent volgende inhoudelijke verantwoording:

Gemeente Grimbergen gaf opdracht aan Riopact tot opmaak van een hemelwater- en droogteplan. Binnen RioPact bundelen De Watergroep en Aquafin de krachten voor een efficiënt afvalwaterbeheer.

De opdracht omvat:

- basismodule hemelwater- en droogteplan;
- werkpakket detailstudie;
- werkpakket KPI's;
- werkpakket noodplan;
- werkpakket infosessie;
- werkpakket communicatie.

Via de opmaak van een hemelwater- en droogteplan wordt er vorm gegeven aan een integrale, gedragen en gebiedsdekkende visie op het hele watersysteem in de gemeente. Enkel door het watersysteem in zijn totaliteit te bekijken (grondwater, oppervlaktewater en hemelwater) en dit met alle betrokken partners, zal immers op een doordachte manier wateroverlast en waterschaarste kunnen aangepakt worden. Zo krijgt een gemeente zicht op de knelpunten, kansen en opportuniteiten voor de verbetering van de waterhuishouding op haar grondgebied. Dit kadert binnen het streven naar een klimaatrobuuste en leefbare omgeving.

Om nog in aanmerking te komen voor watergerelateerde subsidies moeten lokale besturen ten laatste op 31 december 2024 over een goedgekeurd hemelwater- en droogteplan beschikken.

Het hemelwater- en droogteplan wordt opgemaakt conform de CIW-methodiek ("blauwdruk") en voldoet aan volgende vereisten:

- Het plan wordt opgemaakt voor het volledig grondgebied (publiek en privaat domein, bebouwde omgeving en open ruimte) ;
- Het plan geeft uitvoering aan de vooropgestelde minimum doelstelling:

- De ladder van Lansink wordt gevolgd bij de aanpak van de afwatering van de verharde en onverharde oppervlaktes;
- De visie en acties voldoen minimaal aan de geldende buffer- en infiltratienormen (gewestelijke stedenbouwkundige verordening, code van goede praktijk voor rioleringsystemen en evt. strengere provinciale- en gemeentelijke normen) of er wordt voor een onderbouwd alternatief gezorgd;
- Het plan omvat een analyse van het potentieel van maatregelen op het grondgebied.
- Het plan omvat een visie per deelzone (of cluster van deelzones) waarbij wordt nagegaan hoe er zal omgegaan worden met het hemelwater: waar kan het hemelwater dat op een verharde of onverharde oppervlakte valt binnen de gemeente in de bodem dringen en waar zal het afgevoerd worden naar specifieke voorzieningen die kunnen instaan voor hergebruik, infiltratie, buffering of vertraagde afvoer? En wat is de omvang van de mogelijke bronmaatregelen om aan de gewenste buffer- en infiltratietoestand te voldoen zodat de haalbaarheid en de impact op het ruimtegebruik kan ingeschat worden?;
- Het plan omvat een actieplan waar de acties in geprioriteerd zijn.

Het hemelwater- en droogteplan geeft dus een overzicht weer van potentiële maatregelen (locatie op kaart is indicatief). Dit betekent geenszins dat alle maatregelen uitgevoerd moeten worden om tot een robuuste en duurzame waterhuishouding te komen, noch dat het een limitatieve lijst is. Sommige maatregelen vereisen verder technisch onderzoek en/of een maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA) die ook een afweging t.o.v. andere overheidstaken in andere beleidsdomeinen (bv. wonen) omvat, alsook overleg met partners. Met andere acties kan onmiddellijk gestart worden (al dan niet als koppelkans geïntegreerd in een groter project), bv. inventarisatie van grachten en inbuizingen, ontharden en vergroenen van straten bij reeds geplande heraanleg, sensibiliseringscampagnes, ...

Er zijn verschillende stakeholders betrokken bij de opmaak van het plan. Zij werden uitgenodigd op de volgende overlegmomenten:

- 24 januari 2024: omgevingsanalyse;
- 18 oktober 2024: presentatie ontwerp hemelwater- en droogteplan.

De stakeholders konden van 10 oktober 2024 t.e.m. 28 oktober 2024 feedback geven op het voorontwerp hemelwater- en droogteplan, en van 23 oktober 2024 t.e.m. 3 november 2024 feedback geven op het ontwerp van hemelwater- en droogteplan en de bijhorende actielijst.

RioPact en de gemeente verwerkten de opmerkingen en het hemelwater- en droogteplan werd aangepast.

Verplichte aspecten m.b.t. de opvolging van het plan:

- Het lokaal bestuur zal de voortgang van de acties en opportuniteiten opvolgen via zijn meerjarenplanning. Het lokaal bestuur kan ervoor kiezen om dit geautomatiseerd te doen via deelrapportagecodes of door interne rapportering van de opvolging van opportuniteiten en acties uit de hemelwater - en droogteplannen te bezorgen aan de Vlaamse overheid. In het geval van niet geautomatiseerde opvolging via interne rapportering, maakt het lokaal bestuur deze rapportering over aan de Vlaamse overheid op het moment van actualisering van het hemelwater- en droogteplan.
- Het plan wordt minstens om de zes jaar geactualiseerd en wordt dan opnieuw goedgekeurd (bij wijziging van visie en actieplan) en raadpleegbaar gemaakt. De eerste actualisatie moet gebeuren tegen uiterlijk 31 december 2030. Bij de eerste actualisatie wordt de klimaatadaptatietool van VMM gebruikt om het effect van de opgenomen acties na te gaan en het plan op basis hiervan bij te sturen (waar nodig).

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het hemelwater- en droogteplan goed te keuren.

Het goedgekeurd hemelwater- en droogteplan moet raadpleegbaar gemaakt worden via de gemeentelijke website en de website van de CIW.

Raadslid Eddie BOELENS krijgt het woord en legt uit dat dit over een zeer belangrijk onderwerp gaat, waar de uitdagingen enorm zijn. De fractie Groen sluit zich grotendeels aan bij de bedenkingen die geformuleerd werden door onder andere Natuurpunt, de Milieuraad en het Regionaal Landschap in hun adviezen. Daar wordt onder andere gewezen op het belang van de voorgestelde acties concreter te omschrijven en bij deze acties beter de prioriteiten vast te leggen en aan te geven wie er verantwoordelijk zal zijn. Hoeveel tijd ze in beslag gaan nemen en hoe men die zal uitvoeren.

De fractie Groen steunt het specifiek het standpunt van de Milieuraad waar zij stellen dat de uitvoering van de tweede fase van het Beigemveld-dossier op basis van de nu beschikbare informatie, op basis van het Vlaams instrumentendecreet en op basis van deze studie eigenlijk een aberratie is. Wat ook belangrijk is, is dat er meer verbanden moeten gelegd worden met het lokaal energie- en klimaatplan, met het mobiliteitsplan, met het bomenbeheerplan. Er zijn een heleboel studies en nota's en materiaal die zeer belangrijke aanbevelingen zijn voor het beleid. Dan wordt het ook heel belangrijk van die allemaal zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

De fractie Groen keurt dit plan voor de rest wel goed omdat dit een heel belangrijk beleidsinstrument is.

Schepen Kirsten HOEFS krijgt het woord en dankt raadslid BOELENS voor zijn bedenkingen. Zij geeft aan dat heel wat bekommernissen en adviezen ook meegenomen zijn. In het Excel-bestand in bijlage wordt er grondig geargumenteed waarom bepaalde punten wel of niet worden meegenomen. Beigemveld moet men zien in de context van het RUP dat drie jaar geleden werd goedgekeurd. I.v.m. het concreter maken van de acties, daar is op zich niemand tegen. Daar heeft men alleen zes maanden tijd voor nodig om dat huiswerk te maken. Die tijd was er niet. Het is belangrijk dat alle diensten grondig samenwerken en heel veel overleg plegen zodat alle neuzen in dezelfde richting wijzen. Dat is op dit moment zo, er worden initiatieven genomen. Als er nu nieuwe dossiers in gang worden gezet, wordt er organisatiebreed overleg gepleegd. Het implementeren van alle studies moet in de werking vertaald worden en daar is men stilaan aan het geraken binnen de organisatie. Verder kon de externe partner niet vroeger eraan starten, dus op die manier is er bijna een jaar verloren gegaan, wat belemmerd heeft de acties concreter uit te werken. Het is niet evident om een actie concreet te gaan budgetteren, vaak moet er naar koppelmogelijkheden gezocht worden. Hoe kan men bijvoorbeeld nutswerken koppelen aan honderden vierkante meters ontharding.

Schepen HOEFS geeft raadslid BOELENS geen ongelijk dat het concreter had gekund, maar het was in eerste instantie beperkt qua tijd en anderzijds moet er bij elk project gekeken worden dat men alle knowhow meepakt.

Raadslid Eddie BOELENS krijgt nogmaals het woord en beaamt dat het belangrijk is om alle mogelijke infrastructuurwerken op het openbare domein aan te wenden om de doelstellingen te bereiken. Dat is ook budgettair de beste aanpak. Het is een enorme uitdaging waar de juiste prioriteiten gelegd zullen moeten worden. Hij is bezorgd omdat op Vlaams niveau de bevoegde minister al serieus gesneden heeft in het budget. Hij vermoedt dat men voor sommige projecten rekent op medefinanciering en men heeft op Vlaams niveau een slechte start genomen op dat gebied.

Schepen Kirsten HOEFS krijgt nogmaals het woord en vermoedt dat raadslid Eddie BOELENS het vooral over de rioleringsprojecten heeft. Uiteraard wordt er voor een stuk op subsidiëring gerekend. Dat mechanisme van subsidiëring moet ook herbekeken worden, want dat klopt niet meer. Hoe groter de riolering, hoe meer subsidies en hoe minder inspanningen men moet leveren om de bovenbouw op een verstandige manier te gaan inrichten. Dat systeem zit volgens schepen HOEFS niet meer goed in elkaar. Die financieringsmechanismen moeten anders. De klimaatdoelstellingen zijn er ook op Vlaams niveau dus zij is er wel gerust in dat dat in de juiste richting evolueert.

Bijkomende informatie:

/

Stemming:

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

BESLUIT:

Enig artikel.

Het hemelwater- en droogteplan, toegevoegd in Bijlagen 1 tem. 3, goed te keuren.

In zitting, datum als hierboven

Muriel VAN SCHEL

algemeen directeur

Peter PLESSERS

voorzitter gemeenteraad

Voor eensluidend afschrift op 16 december 2024

Muriel VAN SCHEL

algemeen directeur

Daan VERTONGEN

voorzitter gemeenteraad